

12. Средно училище „Цар Иван Асен II“

Утвърдил:

Вера Захариева

Директор

**Критерии за оценяване
на писмено или устно изпитване
по български език и литература**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ТЕОРЕТИЧНА ОБОСНОВКА И ЦЕЛИ НА КРИТЕРИИТЕ

УСТНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

II. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УСТЕН ОТГОВОР (УСТНО ИЗКАЗВАНЕ) ПО ЕЗИКОВЕДСКИ ПРОБЛЕМ ОТ КОМПОНЕНТА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

III. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УСТЕН ОТГОВОР (УСТНО ИЗКАЗВАНЕ) ПО ЛИТЕРАТУРОВЕДСКИ ПРОБЛЕМ (АКТУАЛЕН ПРОБЛЕМ ОТ АНАЛИЗА НА ЛИТЕРАТУРНАТА ТВОРБА, ОТ НЕЙНАТА ТВОРЧЕСКА ИСТОРИЯ И ИЗПОЛЗВАНАТА В НЕЯ ТЕРМИНОЛОГИЯ) ОТ КОМПОНЕНТА ЛИТЕРАТУРА

ПИСМЕНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

IV. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОДРОБЕН ТРАНСФОРМИРАЩ ПРЕРАЗКАЗ С ДИДАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ПЕТИ КЛАС

V. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СБИТ ПРЕРАЗКАЗ ЗА ШЕСТИ КЛАС

VI. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОДРОБЕН ТРАНСФОРМИРАЩ ПРЕРАЗКАЗ С ДИДАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА СЕДМИ КЛАС

VII. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ИНТЕРПРЕТАТИВНО СЪЧИНЕНИЕ ЗА ОСМИ – ДВАНАЙСЕТИ КЛАС

VIII. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕСЕ ЗА ОСМИ – ДВАНАЙСЕТИ КЛАС

IX. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗЮМЕ ЗА ОСМИ – ДВАНАЙСЕТИ КЛАС

X. ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ТОЧКИТЕ В ОЦЕНКИ

I ТЕОРЕТИЧНА ОБОСНОВКА И ЦЕЛИ НА КРИТЕРИИТЕ

1. Мотивация за работа на учителите по БЕЛ за повишаване качеството на образователния процес чрез инструментално оценяване. Основен приоритет на училищното образование е усвояването на компетентностите, заложи в учебните програми за даден клас, чрез преподаването на съответното учебно съдържание. Измерването на степента на владение на компетентностите се осъществява чрез оценяването. Поради това то е мощен инструмент не само за усвояването на стандарта за учебно съдържание, но и за социализацията на личността и се явява важен фактор за интегриране на ученика и на училището с реалностите на живота. Истинското значение на оценяването проличава при спазването на принципа да се преподава и изучава това, което ще се оценява.

2. Целите в работата на учителите по БЕЛ за повишаване на качеството на учебно-възпитателния процес чрез инструментално оценяване са:

- оптимизиране на процеса на постигане на компетентностите, заложи в учебните и учебно-изпитните програми за V – XII клас;
- повишаване на качеството на учебно-възпитателния процес чрез прилагане на единни правила за вътрешно оценяване при устните и писмените изпитвания;
- създаване на банка от изпитни задачи и изпитни комплекти за различните видове вътрешни оценявания;
- натрупване на база данни за резултатите от оценяванията в хода на учебната година.

3. Съдържателни характеристики на изпитванията:

- изпитване върху учебното съдържание от задължителната учебна програма, съобразено с реално преподаденото към момента на изпитването;
- трайността и приложимостта на усвоеното учебно съдържание се постига чрез обвързването на изпитния материал с преподаденото през предходните години. За формирането на оценката, тежестта на задачите, свързани с учебно съдържание, изучавано в предишни класове, не трябва да е по-голяма от 20%;
- изпълнимост на изпитния материал с цел покриване на образователния минимум съгласно чл.21, ал.1. от Наредба №11/01.09.2016г. на МОН за оценяване на резултатите от обучението на учениците: осъществява се чрез комбинация от задачи за знание, разпознаване и прилагане в съотношение 20%/50%/30% с цел осигуряване на условия за преодоляване прага на образователния минимум, диференциране на учениците и гарантиране на обективност. Така най-лесните задачи с най-малка тежест при оформяне на оценката – за знание – не могат да осигурят преодоляване на прага на образователния минимум. Същевременно задачите с най-висока степен на трудност и с най-висока тежест при оценяването – за прилагане – са диференцирани и осигуряват обективност при поставянето на отлична оценка.

4. Качествени характеристики на изпитванията

Водещ показател за качеството на придобитите компетентности са критериите като елемент от правилата за оценяване съгласно чл.10, ал.4 и ал.5 от Наредба №11/01.09.2016г. на МОН за оценяване на резултатите от обучението на учениците. С оглед осигуряване на обективност важно е качествените показатели съгл. чл.9 от същата наредба да бъдат интегрирани в конкретни правила за комплексно оценяване при устни и писмени изпитвания съобразно жанровете, предвидени в учебната програма за съответния клас.

Когато изпитният материал е в точки, се прилага скала за приравняване на точките към количествените показатели по чл.9, ал.1. Скалата съответства на принципа за преобразуване на количествените показатели в точки, съгл. чл.9, ал.10 от наредбата, т.е. минималният праг за покриване на оценка среден (3) е 30%, а максималният праг за покриване на оценка отличен (6) е 100%.

Критериите се утвърждават от директора и се прилагат системно в хода на учебната

година. При изработването на училищните критерии са използвани критериите, които МОН/експертите по Бел изискват при оценяването на общинския кръг на олимпиадата ; на НВО след 7. и 10.клас и на ДЗИ след 12.клас. Критериите са изработени екипно от всички учители по български език и литература в 12.СУ. Те са общовалидни и задължителни за оценяването на всички ученици от 12.СУ. При тяхното прилагане в практиката се отчитат възрастовите особености на оценявания ученик, според това дали той е от прогимназиален или гимназиален етап.

Рецензията (по чл.13, ал.3 от Наредба 11) е тясно обвързана с критериите за оценяване. Според вида на изпитването бива устна и писмена и дава мнение за три компонента от изпита на ученика: 1) положителен отзив – конкретна характеристика какво от учебното съдържание е овладяно; 2) отрицателен отзив – какво не е овладяно; 3)коригиращ отзив – препоръки за преодоляване на пропуските. Рецензията е добронамерена, насърчаваща и изпълнима.

5. Формалните характеристики на изпитванията включват броя, вида и времетраенето на изпитванията според вида им, съгласно изискванията на Наредба №11/01.09.2016г. на МОН за оценяване на резултатите от обучението на учениците и утвърдените от МОН учебни програми по български език и литература.

6. Оценяването на писмените и устни изпитвания по български език и литература е съобразено с ДОС за създаване на предвидените в учебната програма устни и писмени ученически текстове. То е в съответствие с нормативната уредба, според която се оценяват едновременно три групи комуникативни компетентности на учениците: езикови, литературни и социокултурни.

7. Настоящите критерии са създадени при спазването и прилагането на следните нормативни документи и промените в тях: Закон за предучилищното и училищното образование; Наредба №5/30.11.2015г. на МОН за общообразователната подготовка; Наредба №11/1.09.2016г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците; учебните програми; Длъжностната характеристика на учителя по български език и литература. Горепосочените документи са цитирани и ползвани като нормативна база в „Методически указания за работата на учителите по български език и литература за повишаване на качеството на учебно-възпитателния процес чрез инструмента оценяване през 2019/2020 учебна година”, изработени от експерта по български език и литература Станислав Георгиев и утвърдени от д-р Ваня Кастрева, началник на РУО – София-град.

8. Критериите дават възможност на учителите, родителите и учениците да следят адекватното оценяване чрез обективни, точни, комплексни и достатъчни характеристики, гарантиращи обратна връзка.

9. В триединството „Езикови – литературни – социокултурни компетентности” водещи за живота са социокултурните. Изготвяйки и прилагайки настоящите критерии, 12. СУ си поставя целта да изгради у своите ученици съзнанието:

– че учат не за училището, а за живота;

– че в живота езикът е универсалното средство за общуване, което, овладяно добре, помага на младия човек да общува пълноценно във всички сфери; да мотивира и доказва своя професионализъм и лична позиция, така че да бъде конкурентноспособен на пазара на труда с неговите все по-трудни условия и високи изисквания.

УСТНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

II. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УСТЕН ОТГОВОР (УСТНО ИЗКАЗВАНЕ) ПО ЕЗИКОВ ПРОБЛЕМ ОТ КОМПОНЕНТА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

1. Отличен 6.

Владее задължителното според ДОС учебно съдържание и прилага със сигурност и лекота езиковите норми на съответния изучен дял (Морфология, Фонетика, Синтаксис, Стилистика, Лексикология), неговите поддялове и отделни урочни единици. Прави пълна, точна и детайлна характеристика на конкретен избран езиков факт и на неговите граматически признаци; проследява мястото, значението и функционирането му в контекста на дяла, парадигмата, цялостната езикова система. Дефинира го с правилната терминология.

Разбира абстрактната материя от езикови термини и правила, вярно и бързо се ориентира в нея, като степенува и подрежда по важност и по парадигми езиковите термини и правила. Има системна, задълбочена и цялостна теоретична подготовка. Намира практическо приложение на теоретичния инструментариум, като самостоятелно и творчески прилага знанията си от него при решаване на практически задачи; интерпретира езиковите факти, като ги пренася в нова нестандартна ситуация за разрешаване на интересна проблематика.

Може да анализира, но и да синтезира акцентите на текст, според задачата. Конструира свой „жив“ текст, като го обмисля и редактира „в крачка“. Доказва точно и ясно разсъжденията си, като ги илюстрира с достатъчно и подходящи примери и факти от българския език.

Ориентира се в богатството, многообразието, вариативността и синтактичната синонимия на езика, като подбира най-точните и адекватни за конкретния проблем езикови средства. Успешно работи в различни езикови сфери и стилове, познава ги, създава ги и ги разграничава. Прецизно и точно прави верни изводи, изгражда връзки между отделните факти в цялото.

Има високо ниво на граматични и правоговорни компетентности, отлично действащ и развит усет за родния език. Притежава и ползва богат речник и развита езикова култура. Владее родната си реч до съвършенство, убедително и красиво.

2. Много добър 5.

Владее задължителното според ДОС учебно съдържание и прилага езиковите норми на съответния изучен дял (Морфология, Фонетика, Синтаксис, Стилистика, Лексикология), неговите поддялове и отделни урочни единици. Прави пълна и точна характеристика на конкретния избран езиков факт, на неговите граматически признаци, дефинира го вярно; проследява неговото място в контекста на дяла, парадигмата, цялостната езикова система.

Вярно се ориентира в абстрактната материя от езикови термини и правила, като ги степенува и подрежда по важност. Има системна и задълбочена теоретична подготовка. Намира практическо приложение на теоретичния инструментариум, като прилага знанията си от него при решаване на практически задачи. Допуска отделни пропуски и грешки, известна несигурност.

Може да анализира или да синтезира акцентите на текст, според задачата. Конструира свой пълноценен текст, с малка помощ и подсещане от страна на преподавателя. Доказва точно и ясно разсъжденията си.

Ориентира се в богатството и многообразието на езика, но не винаги подбира най-точните и адекватни за конкретния проблем примери. Познава различните езикови сфери и стилове. Прави верни изводи, но понякога пропуска някои логически връзки между отделните факти в цялото.

Има високо ниво на граматична и правоговорна компетентност, развит езиков усет и богат речник.

3. Добър 4.

Владее задължителното според ДОС учебно съдържание частично и прилага непоследователно езиковите норми на съответния изучен дял (Морфология, Фонетика, Синтаксис, Стилистика, Лексикология), неговите поддялове и отделни урочни единици.

Прави непълна характеристика на конкретния избран езиков факт и на неговите граматически признаци; дефинира го, но без да проследява неговото място в контекста на дяла, парадигмата, цялостната езикова система. В основни линии се ориентира в абстрактната материя от езикови термини и правила.

Няма системна и задълбочена теоретична подготовка. Теорията остава самоцелно овладяна, без да води до практическо приложение на знанията. Допуска важни пропуски и грешки. Може да анализира или създаде кратък текст, със затруднения и с подкрепата на учителя. Доказва непоследователно разсъжденията си.

Трудно се ориентира в богатството и многообразието на езика, трудно доказва мисълта си. Рядко ползва синтактична синонимия за сметка на еднообразно построени синтактични конструкции. Познава непълно езиковите сфери и стилове. Прави верни, но недостатъчни и незавършени изводи. Има добро ниво на граматична и правоговорна компетентност. По отношение на езиковия усет и богатството на речника предстои развиване и допълване.

4. Среден 3.

Владее малко и крайно недостатъчно отделни елементи от задължителното според ДОС учебно съдържание; рядко, бавно и с големи трудности прилага нищожно количество норми на съответния изучен дял (Морфология, Фонетика, Синтаксис, Стилистика, Лексикология), неговите поддялове и урочни единици.

Не се ориентира самостоятелно в абстрактната материя от езикови термини и правила. Не може да дефинира езиковия факт, но с активната и непрекъсната помощ на учителя изказва някои верни мисли за него.

Има откъслечна и повърхностна теоретична подготовка. Не притежава умения за практическо прилагане на знанията си, неуверен и несигурен е в тях. Допуска много, важни и чести пропуски и грешки в терминологията и употребата на езиковите средства.

Не може да анализира или създаде кратък цялостен текст; с големи затруднения и с непрекъснатата подкрепа на учителя може да създаде фрагмент от него.

Не се ориентира в богатството и многообразието на езика, трудно изказва, без да доказва мисълта си. Не познава езиковите сфери и стилове.

Прави откъслечни, случайни и неубедителни изводи. Има ниско ниво на граматична и правоговорна компетентност. Липсва му езиков усет, речниковият запас е беден и оскъден.

5. Слаб 2.

Не владее нищо от задължителното според ДОС учебно съдържание; не прилага нито една норма на съответния изучен дял (Морфология, Фонетика, Синтаксис, Стилистика, Лексикология), неговите поддялове и урочни единици. Не разпознава и не дефинира езиковия факт. Няма представа от езикови термини и правила. Мълчи, не отговаря.

Не разбира въпросите и подсещането на учителя, не е в състояние да им отговори и да се възползва от тях или да се изкаже по зададения проблем. Не може или не желае да създаде никакъв текст, нито дори да се опита; или създава неграмотен и безсмислен текст, изпълен с груби, фразантни грешки от всякакъв вид и род. Не може да изкаже мисълта си.

Не познава родния си език, но и не желае да направи опит за това. Демонстративно отказва да даде отговор, да бъде изпитан. Показва нулево ниво на граматична и правоговорна компетентност.

III. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА УСТЕН ОТГОВОР (УСТНО ИЗКАЗВАНЕ) ПО ЛИТЕРАТУРЕН ПРОБЛЕМ (АКТУАЛЕН ПРОБЛЕМ ОТ ЛИТЕРАТУРНАТА ТЕОРИЯ ИЛИ ИСТОРИЯ, ОТ ХУДОЖЕСТВЕНА ЛИТЕРАТУРНА ТВОРБА) ОТ КОМПОНЕНТА ЛИТЕРАТУРА

1. Отличен 6.

Ученикът отлично познава задължителното според ДОС съдържание на художествения текст и достига до същността на проблема и мястото му в конкретната литературна творба. Разбира го и го анализира задълбочено и детайлно. Интерпретира възможни интердисциплинарни връзки на текста с общочовешката/националната/ регионалната култура (митология, фолклор, философия, изкуство, музика или история); строи мостове и прави паралели между тях. Познава, може да сравнява и/или да противопоставя различни гледни точки, преди да избере своята и ясно да я заяви. Има ясна и самостоятелна лична позиция и прочит на текста и проблема, без да търси самоцелно оригиналност. Умело и естествено съотнася интерпретацията си с ценностната система и контекста на културната епоха, в която е възникнал изучаваният литературен факт/герой/проблем/събитие.

Разбира жанровите характеристики на творбата, ролята на тропите и фигурите и на авторските творчески похвати и нравствени послания. Владее, уместно употребява и тълкува литературната терминология и структурата на художествената творба. Вниква в същността на художествения образ и осъзнава неговата сложна природа – съчетание от условност, емоционално и интелектуално въздействие. Намира и посочва междутекстови връзки между творби, герои и проблеми на различни автори, както и вътрешната логика и развитие в художествения свят на един и същи автор. Прави творчески пренос на знания от позната в непозната литературна ситуация. Строи логично и последователно своето изказване по законите на текста разсъждение. Тезата му е пълна и ясна. В устната си аргументация целенасочено, обмислено и подредено проследява разгръщането на проблема в творбата и подбира точно тези художествени факти, които доказват най-добре направените от него наблюдения. Умело извършва преходите между различните подтези на аргументацията си. Дава точни и въздействащи примери, позовава се на авторитетни и доказани документални източници. Умее да открива и поставя силни идейни и художествени акценти. Достига до интересни и въздуващи изводи и перспективи, до истини и обобщения с универсален и екзистенциален характер. Обоснованият и въздействащ финал изнася темата му до качествено ново ниво. Говори правилно, с ясна дикция и вярна интонация, убедително и увлекателно. Владее аудиторията и може да постига обратна връзка с нея; да създаде диалог между себе си и учителя; себе си и съучениците си; съучениците си и учителя. Развил е ораторско майсторство и използва различни реторични стратегии за въздействие върху слушателите си.

Познава и отлично спазва нормите на книжовния език. Избягва паразитни думи, клишета и кухи фрази. Притежава богата езикова, литературна, историческа и обща култура, почерпена от прочетените книги – едно от най-големите постижения на човешката цивилизация. С цялото си поведение показва уважение към своите събеседници и искрено желание за споделено общуване.

2. Много добър 5.

Ученикът познава много добре задължителното според ДОС съдържание на художествения текст и достига до същността на проблема и мястото му в конкретната литературна творба. Разбира го и го анализира задълбочено. Спазва границите на избраната тема и не излиза извън нея. Не интерпретира възможни интердисциплинарни връзки на текста с общочовешката/националната/регионалната култура(митология, фолклор, философия, изкуство, музика или история. Има ясна и самостоятелна лична позиция и прочит на текста и проблема. Съотнася интерпретацията си с ценностната система и

контекста на културната епоха, в която е възникнал изучаваният литературен факт/герой/проблем/събитие. Разбира жанровите характеристики на творбата, ролята на тропите и фигурите и на авторските творчески похвати и нравствени послания. Уместно употребява и тълкува литературната терминология и структурата на художествената творба с някои непълноти. Вниква в същността на художествения образ и осъзнава неговата сложна природа – съчетание от условност, емоционално и интелектуално въздействие. Не намира и не посочва междутекстови връзки между творби, герои и проблеми на различни автори, но проследява вътрешната логика и развитие в художествения свят на един и същи автор. Не прави творчески пренос на знания от позната в непозната литературна ситуация.

Строи логично и последователно своето изказване по законите на текста разсъждение. Тезата му е пълна и ясна. В устната си аргументация обмислено и подредено проследява разгръщането на проблема в творбата и подбира някои художествени факти, които доказват направените от него наблюдения. Умело извършва преходите между различните подтези. Дава точни примери, позовава се на авторитетни и доказани документални източници. Не умее да открива и поставя силни идейни и художествени акценти. Достига до общоприети, верни и познати изводи и обобщения.

Не се стреми към творческа интерпретация. Говори правилно, с ясна дикция и интонация, убедително. Понякога губи вниманието и интереса на аудиторията.

Познава и спазва нормите на книжовния език. Избягва паразитни думи, клишета и кухи фрази. Притежава богата обща култура. С поведението си показва уважение към своите събеседници.

3. Добър 4.

Ученикът познава сравнително добре задължителното според ДОС съдържание на художествения текст и трудно достига до същността на проблема. Разбира го и го анализира конкретно и вярно, но едностранчиво и непълно. Не интерпретира възможни интердисциплинарни връзки на текста с общочовешката/националната/регионалната култура(митология, фолклор, философия, изкуство, музика или история. Има лична позиция, но не съотнася интерпретацията си с ценностната система и контекста на културната епоха, в която е възникнал изучаваният литературен факт/герой/проблем/събитие.

Разбира някои основни жанрови характеристики на творбата. Не винаги тълкува адекватно авторските творчески похвати и нравствени послания. Уместно употребява някои основни литературни термини, но без да тълкува тяхната роля в структурата на художествената творба. Анализира художествения образ, без да осъзнава неговата сложна природа. Не намира и не посочва междутекстови връзки между творби, герои и проблеми на различни автори, не проследява вътрешната логика и развитие в художествения свят на един и същи автор. Не прави творчески пренос на знания от позната в непозната литературна ситуация.

Строи логично, но непълно и с пропуски своето изказване. Тезата му е половинчата. Проследява частично и непоследователно разгръщането на проблема в творбата и не подбира достатъчно сериозни доказателства от текста. Преходите не са плавни, подтезите не са свързани органично една с друга. Не се позовава на авторитетни и доказани източници.

Колеблив е. Не достига до акцентите. Прави верни, но непълни и недообмислени изводи и обобщения, като излиза от зададената тема. Липсва творческа интерпретация. Учителят често се включва, за да насочи мисълта му в конкретната проблематика.

Говори правилно, но тихо и неясно, със запъване, неубедително. Трудно задържа вниманието и интереса на аудиторията. Спазва нормите на книжовния език. Служи си с еднообразно построени изречения. Не личи богата обща култура. Уважава своите събеседници, вслушва се и приема препоръките им.

4. Среден 3.

Ученикът познава слабо и в незначителна степен задължителното според ДОС съдържание на художествения текст и не достига до същността на проблема. Анализира го невярно и повърхностно. Излиза извън точната проблематика и говори „въобще“ – общи приказки. Няма лична позиция, служи си със зазубрени литературни клишета, които често по никакъв начин не се свързват с темата.

Разбира най-общо жанра на творбата. Не тълкува авторските творчески похвати и нравствени послания. Не познава литературната терминология, но прави случайни попадения в нея. Уменията му за анализ на художествения образ са минимални и бедни.

Строи нелогично, противоречиво и изпълнено с паузи и немотивирани твърдения изказване. Теза липсва. Не проследява развитието на проблема в творбата. Не може да формулира изводи. Колеблив и несигурен е. Благодарение на намесата на учителя съумява да изкаже няколко верни твърдения по проблема.

Говори тихо, неясно, със запъване, необедително. Не може да задържи вниманието и интереса на аудиторията. Отегчава я, а и той самият е отегчен от собственото си представяне. Има беден речник, трудно намира думите си.

5. Слаб 2.

Ученикът не познава задължителното според ДОС съдържание на художествения текст и не показва никакви знания или интерес към проблема. Няма изградени умения за анализ и работа с художествен текст. Не разпознава жанра на творбата. Не тълкува авторските похвати и нравствени послания. Не познава литературната терминология. Не е в състояние да построи смислено изказване по зададения проблем, въпреки намесата, подсещането и дори подсказването от страна на учителя, а и на другарите му. Не говори, не иска да научи нещо полезно, а демонстративно мълчи и/или отказва диалог, или говори предизвикателни глупости, смее се, подиграва и обижда аудиторията, държи се грубо и неприемливо. Съзнателно влиза в неоснователни и напълно излишни пререкания и спорове, без да е предизвикан от никого. Не уважава присъствашите, а ги унижава.

ПИСМЕНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

IV. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОДРОБЕН ПИСМЕН ТРАНСФОРМИРАЩ ПЕРЕРАЗКАЗ С ДИДАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА ПЕТИ КЛАС

1. По отношение на съдържанието на художествения текст 0 – 6т.
2. По отношение на дидактическата задача 0 – 6т.
3. По отношение на изграждане на микротекстове с интерпретативен характер 0 – 2т.
4. По отношение на преобразуването на пряката реч 0 – 4т.
5. По отношение на използването на основно глаголно време 0 – 4т.
6. По отношение на спазването на графичната, правописната и пунктуационната норма 0 – 7т.
7. По отношение на лексикалната култура 0 – 3т.
8. По отношение на графичното оформяне 0 – 3т.

Максимален общ брой точки: 35; минимален общ брой точки: 10

Скала за оценяване: 30 – 35=6; 22 – 29=5; 14 – 21=4; 10 – 13=3

V. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА СБИТ ПИСМЕН ПРЕРАЗКАЗ ЗА ШЕСТИ КЛАС

1. За умения за създаване на текст съобразно особеностите на сбития преразказ общо 10т., от които:

1.1. За вярно, точно и сбито предаване на съдържанието от 0 – 4т.

1.2. За предаване на съдържанието без включване на извънсюжетни елементи от текста (описания, разсъждения и др.) от 0 – 3т.

1.3. За предаване на съдържанието без пропускане и/или разместване на епизоди, важни за развитието на действието от 0 – 3т.

2. За умения за езиково оформяне на ученическия текст общо 18т., от които:

2.1. За правописни умения от 0 – 5т.

2.2. За пунктуационни умения от 0 – 4т.

2.3. За синтактична и смислова правилност на изреченията от 0 – 2т.

2.4. За правилно и последователно преобразуване на пряка реч в непряка от 0 – 2т.

2.5. За точна и последователна употреба на системата от глаголни времена и наклонения с основно глаголно време, подходящо за сбит преразказ от 0 – 2т.

2.6. За точна и уместна употреба на думи и изрази с пряко и с преносно значение от 0 – 3т.

3. За умения за графично оформяне на ученическия текст общо 2т., от които:

3.1. За графично открояване на абзаците от 0 – 1 т.

3.2. За ясно отделяне на думите и правилно пренасяне на нов ред от 0 – 1т.

3.3. Оценява се с 0т.в случаите, когато: ученикът е предал празен лист; написал текст, който няма пряко отношение към посочената задача; писал нечетливо до степен на неразбираемост.

4. Максимален общ брой точки: 30; минимален общ брой точки: 15

5. Скала за оценяване: 27 – 30=6; 22 – 26=5; 17 – 21=4; 15 – 16=3

VI. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОДРОБЕН ПИСМЕН ТРАНСФОРМИРАЩ ПРЕРАЗКАЗ С ДИДАКТИЧЕСКА ЗАДАЧА ЗА СЕДМИ КЛАС

1. По отношение на съдържанието на художествения текст 0 – 6т.

2. По отношение на дидактическата задача 0 – 6т.

3. По отношение на изграждане на микротекстове с интерпретативен характер 0 – 2т.

4. По отношение на преобразуването на пряката реч 0 – 4т.

5. По отношение на използването на основно глаголно време 0 – 4т.

6. По отношение на спазването на графичната, правописната и пунктуационната норма 0 – 7т.

7. По отношение на лексикалната култура 0 – 3т.

8. По отношение на графичното оформяне 0 – 3т.

Максимален общ брой точки: 35; минимален общ брой точки: 10

Скала за оценяване: 30 – 35=6; 22 – 29=5; 14 – 21=4; 10 – 13=3

VII. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ИНТЕРПРЕТАТИВНО СЪЧИНЕНИЕ ЗА ОСМИ – ДВАНАЙСЕТИ КЛАС

1. Литературни компетентности общо 10т.

- 1.1 Интерпретира художествения текст като фикционална реалност 0 – 3т.
- 1.2.Разпознава структурни елементи на художествения текст и анализира техните функции 0 – 3т.
- 1.3. Тълкува смисъла на художествения текст 0 – 4т.

2. Компетентности за изграждане на аргументативен текст общо 12 т.

- 2.1. Формулира теза, съответстваща на зададения проблем 0 – 3т.
- 2.2. Целенасочено, задълбочено и последователно аргументира формулираната теза 0 – 5т.
- 2.3.Създава цялостен (свързан и завършен) и смислово съгласуван текст 0 – 4т.

3. Езикови компетентности общо 8 т.

- 3.1. Прилага лексикалната норма 0 – 2т.
- 3.2. Прилага граматичната норма 0 – 2т.
- 3.3. Прилага правописната норма 0 – 2т.
- 3.4. Прилага пунктуационната норма 0 – 2т.

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ ПО КРИТЕРИИТЕ: 30 т.

Скала за оценяване: 30 – 35=6; 22 – 29=5; 14 – 21=4; 10 – 13=3

VIII. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕСЕ ЗА ОСМИ – ДВАНАЙСЕТИ КЛАС

1. Компетентности за изграждане на есе общо 10 т.

- 1.1. Осмисля адекватно зададения проблем и го полага в актуален контекст 0 – 3т.
- 1.2. Интерпретира зададения проблем в неговата многоаспектност 0 – 4т.
- 1.3. Изказва и убедително отстоява собствена позиция по зададения проблем 0 – 3т.

2. Компетентности за изграждане на аргументативен текст общо 12 т.

- 2.1. Формулира теза, съответстваща на зададения проблем 0 – 3т.
- 2.2. Целенасочено, задълбочено и логически последователно аргументира формулираната теза 0 – 5т.
- 2.3. Създава цялостен (свързан и завършен) и смислово съгласуван текст 0 – 4т.

3. Езикови компетентности общо 8 т.

- 3.1. Прилага лексикалната норма 0 – 2т.
- 3.2. Прилага граматичната норма 0 – 2т.
- 3.3. Прилага правописната норма 0 – 2т.
- 3.4. Прилага пунктуационната норма 0 – 2т.

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ ПО КРИТЕРИИТЕ: 30т.

Скала за оценяване: 30 – 35=6; 22 – 29=5; 14 – 21=4; 10 – 13=3

IX. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗЮМЕ ЗА ОСМИ – ДВАНАЙСЕТИ КЛАС

1. Умее да извлича информация от текст и да я обработва в съответствие с поставената задача 1т.

2. Умее да композира, структурира и графично да оформя свой текст, като се съобразява с поставената задача 1т.

3. Владее и прилага нормите на съвременния български книжовен език (граматична, лексикална, правописна, пунктуационна) 1т.

4. Умее да подбира и съчетава стилово уместни езикови средства, като използва система от глаголни времена с основно сегашно време 1т.

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ ПО КРИТЕРИИТЕ: 4т.

Скала за оценяване: 4т. = 6; 3т. = 5; 2т. = 4; 1т. = 3

X. ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ТОЧКИТЕ В ОЦЕНКИ

Полученият от ученика брой точки е преобразуван в съответната оценка по шестобалната система, като е взето предвид, че минималният праг за покриване на оценка среден (3) следва да е 30%, а максималният праг за покриване на оценка отличен (6) следва да е 100%, според Наредба №11, чл.9, ал.1, 10.

Преобразуването става по следната формула:

Броят точки на ученика, разделен на максималния брой точки от теста; умножено по 4; плюс 2.

Например: Максимален брой точки от теста 20. Точки на ученика 15. По формулата:
 $15 : 20 = 0,75 \cdot 4 = 3 + 2 = 5$